

Kantokäsittely juurikäpää vastaan tärkeää kesäharvennuksissa

Kuusen parhailla kasvupaikoilla Etelä-Suomessa juurikäpää aiheuttaa noin 80 prosenttia kuusen tyvilahosta. Männiköissä juurikäpää aiheuttaa tyvitervastautia, jossa juuret pihkoittuvat ja lahoavat. Seurauksena puut kuolevat pystyyn tai kaatuvat.

Suomessa tyvilahon ja tyvitervastaudin on arvioitu tuottavan jopa 50 miljoonan euron vuotuiset vahingot metsänomistajille.

Kantokäsittely on ennakotorjuntamenetelmä, josta saadaan suurin hyöty terveissä metsiköissä, joihin juurikäpää ei ole vielä päässyt pesiytymään.

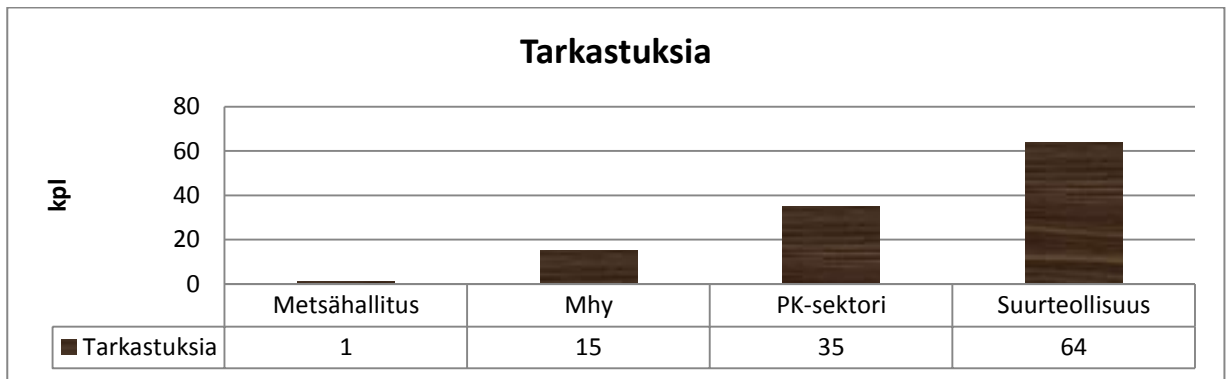
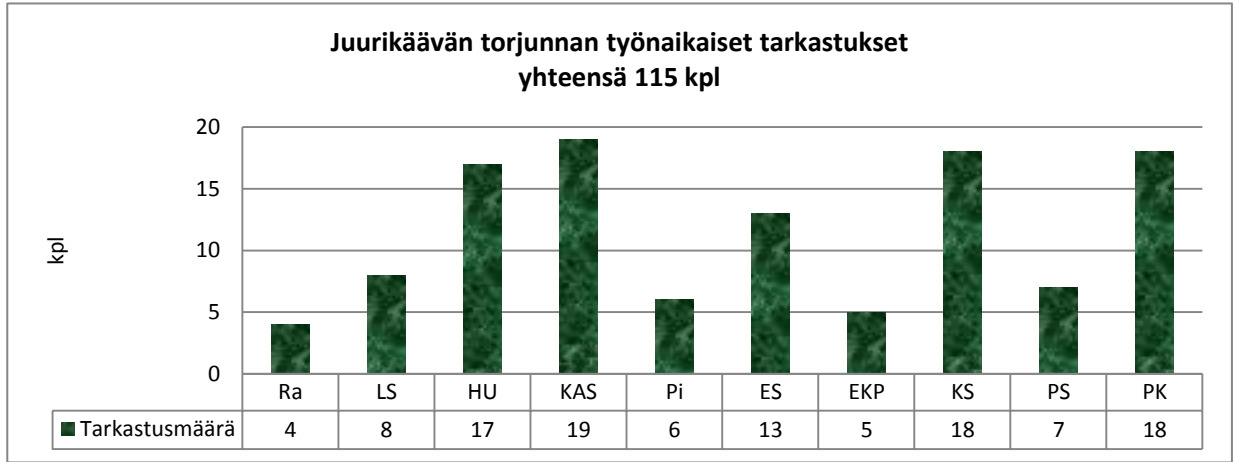
Metsäkeskus tarkasti kuluvana vuonna 115 harvennushakkuuta, jossa kannot käsiteltiin juurikäpää vastaan. Hyvä torjuntatyön taso saavutettiin 85 leimikossa eli 74 prosentilla kohteista. Tyydyttävään suoritukseen päästiin 24 eli noin joka viidennellä tarkastetulla työmaalla. Virheellinen torjuntatyö havaittiin 6 kohteessa eli viidellä prosentilla työmaista.

Metsänomistajien on syytä kiinnittää kesäaikana korjattavia kuvioita sisältäviä puukauppoja solmissaan huomiota siihen, että ostaja sitoutuu työnaikaiseen juurikäävän torjuntaan. Erityisen tärkeää tämä on metsikkökuvoilla, joiden puusto ei ole vielä juurikäpäsiementen saastuttamia. Torjunnan laiminlyönti kesäaikaisissa harvennushakkuissa johtaa mitä todennäköisimmin metsänkasvatuksen kannattavuuden ratkaisevan tukkisaannon merkittävään pienenemiseen. Tämä johtuu rungon arvokkaimman tyviosan usean kymmenen euron kuutiohinnan arvon romahduksesta lahon seurauksena. Pitkälle edennyt laho tekee puun tyviosasta arvottoman, se ei täytä edes kuiduttavan teollisuuden raaka-aineen minimivaatimuksia.

Tarkastustulosten perusteella puuta ostavien yritysten on syytä kiinnittää entistä enemmän huomiota torjuntatyön laatuun. Paras menetelmä tähän on omavalvontamenettely, joka pohjuttuu hakkuukoneen kuljettajan säännöllisiin torjuntatyön laadun mittauksiin ja tulosten dokumentointiin. Menettelyyn on syytä liittää ulkopuolinen taho, jonka tarkastusmittauksilla varmennetaan omavalvonnan toimivuus ja sen antamien tulosten oikeellisuus.

1. Tarkastusmäärät

Tarkastusmäärissä on suuret alueelliset erot. Rannikolla tehtiin vain neljä tarkastusta, Kaakkois-Suomessa tarkastuksia tehtiin viisi kertaa enemmän. Kaikkiaan tehtiin 115 tarkastusta.

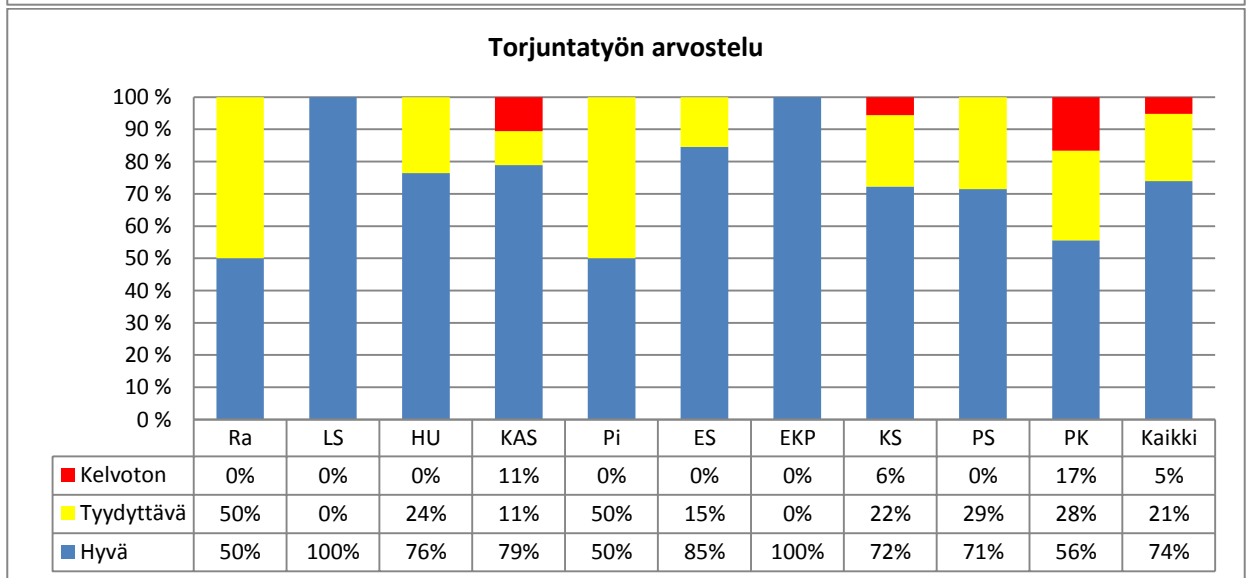
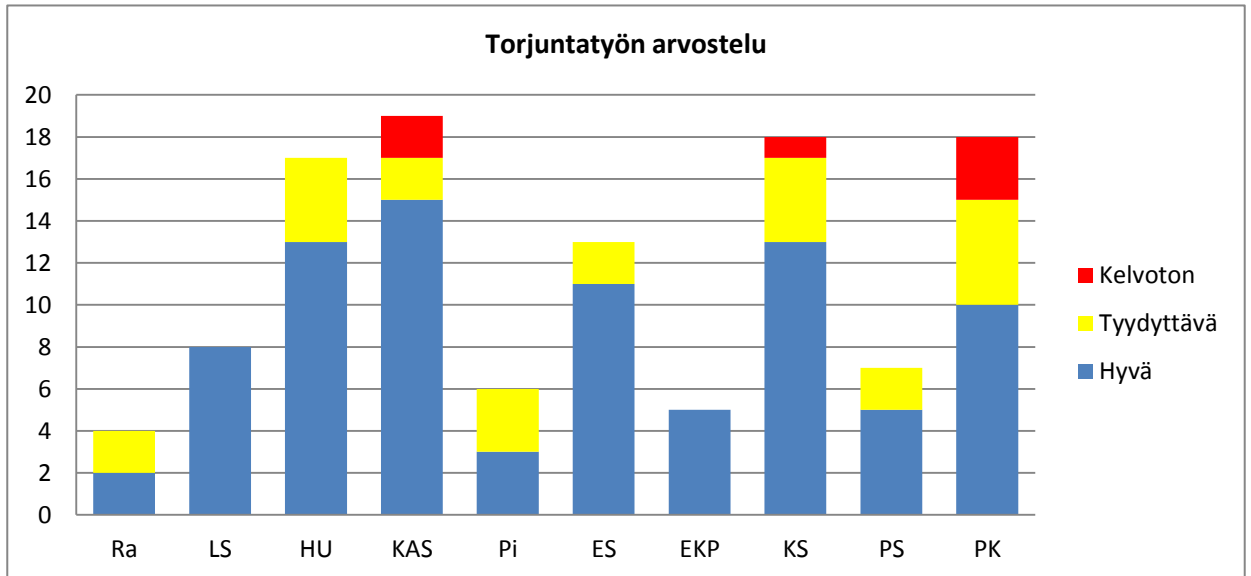

2. Torjuntatyön laatu

Torjuntatyön laatu arvioidaan torjunta-aineen peittävyden perusteella. Riittäväksi torjunta-aineen peittävydeksi kannon katkaisupinnasta katsotaan 85 %.

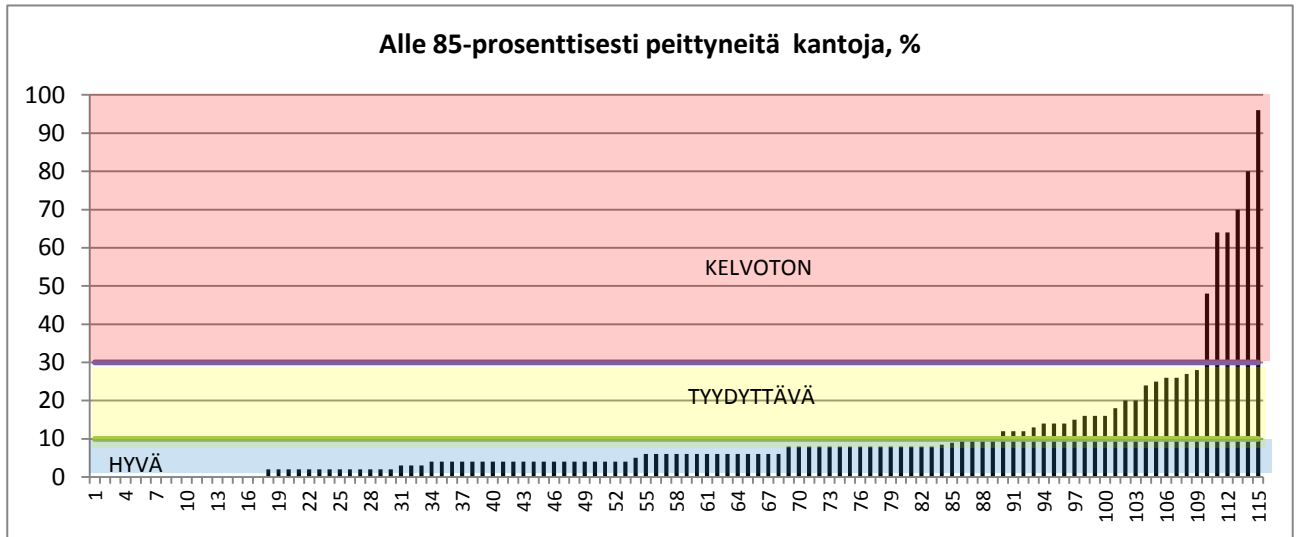
Työn laadun arviointi

Arvostelu	Torjunta-aineella alle 85 % peittävyys, kantojen osuus, %
Hyvä	0 – 9 %
Tyydyttävä	10 – 29 %
Kelvoton	30 – 100 %

Hyväksi torjuntatyö todettiin kolmella neljäsosalla tarkastuskohteista. Joka viides tarkastettu työn jälki oli tyydyttävä. Kelvotonta aineen levitystyö oli 5 prosentilla tarkastetuista kohteista.

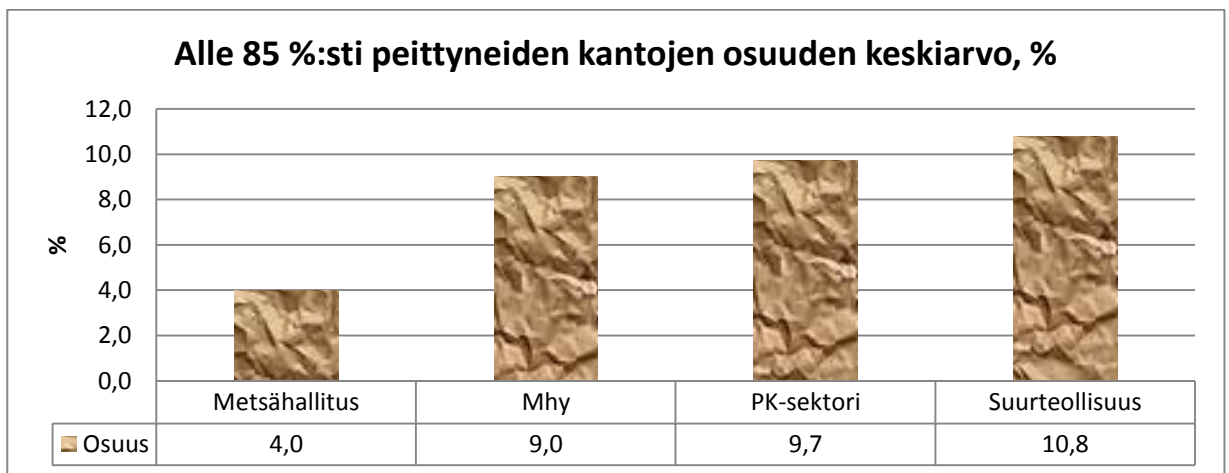
Lounais-Suomen sekä Etelä- ja Keski-Pohjanmaan koneyrittäjien työ oli laadukkainta, kaikki työmaat todettiin hyväksi. Rannikon, Pirkanmaan ja Pohjois-Karjalan työmaista vain noin puolella torjuntatyö oli tehty hyvin. Pohjois-Karjalassa lähes videnneksellä koneista levitystyön laatu oli kelvotonta.

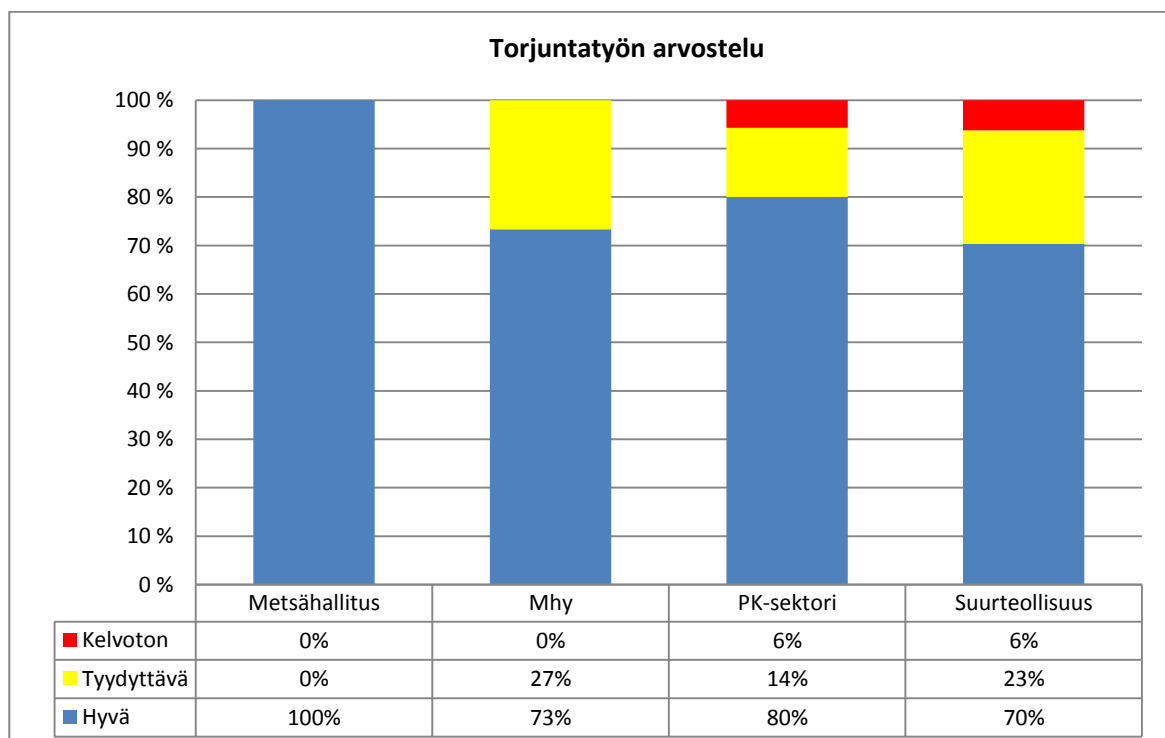
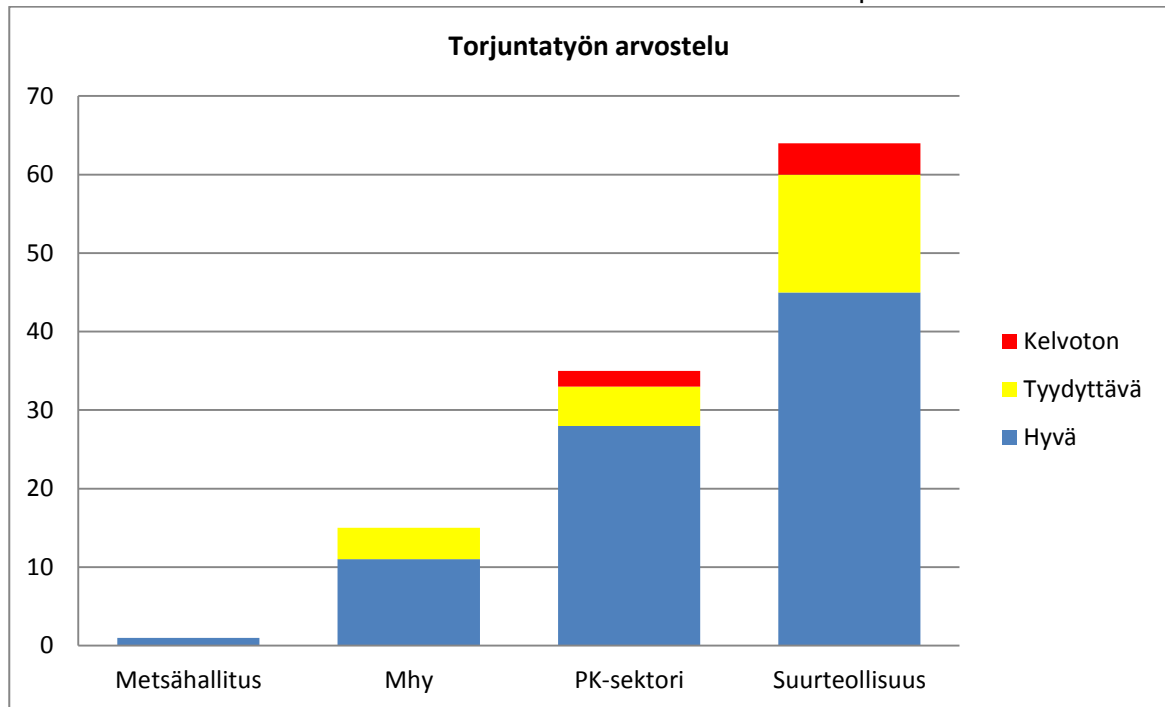

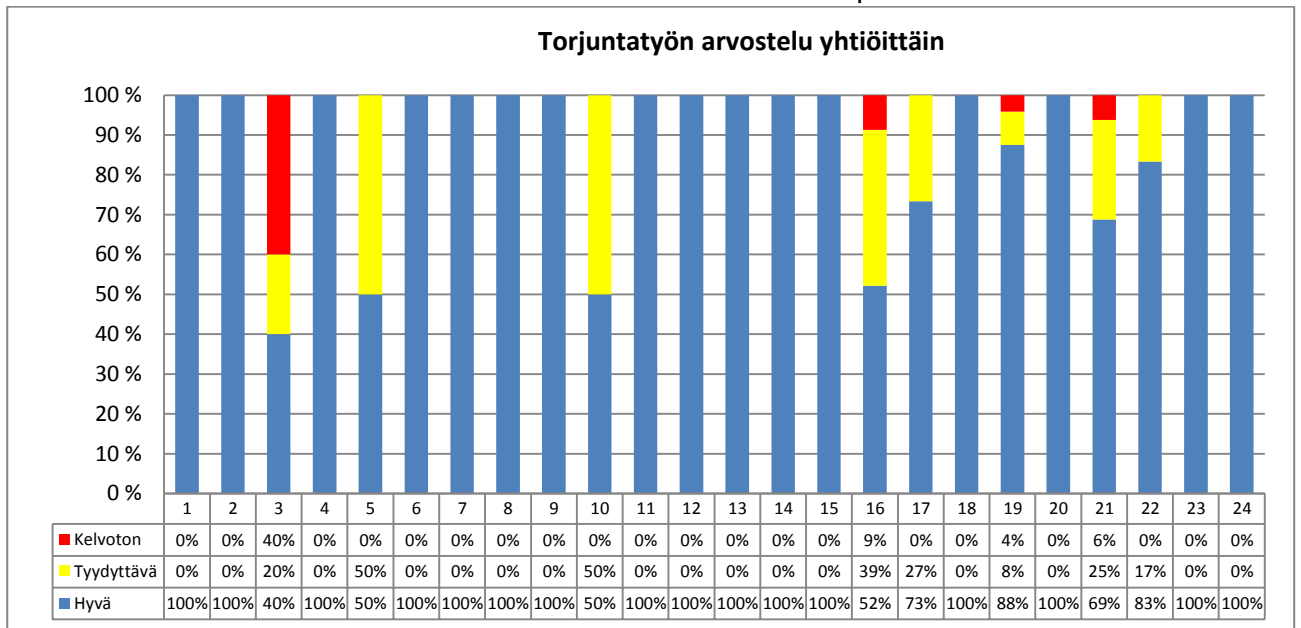
Alle 85 prosenttisesti peittyneiden kantojen osuuden keskiarvo oli 10, 2 % ja mediaani 6 %. Huonoimmalla työmaalla tällaisten kantojen osuus oli peräti 98 %.

Toimijakohtainen tarkastelu

Toimijaryhmittäisessä tarkastelussa parhaiten olivat onnistuneet pienten ja keskisuurten yritysten lukuun puuta hakanneet koneyritykset, neljässä työkohteesta viidestä torjuntatyön laatu todettiin hyväksi. Mhy:n hankintapalvelutyömailla kolme neljästä todettiin torjuntatyön laadun osalta hyväksi. Suurteollisuuden työmaista hyään tulokseen päästiin 70 prosentilla mitatuista leimikoista.

Heikoimmillaan kelvotonta torjuntatyötä oli 40 prosentilla toimijan tarkastetuista hakkuukohteista.